

03.06 Η επανάσταση στην Ήπειρο, τη Θεσσαλία και τη Μακεδονία

Πότε επαναστάτησαν οι άλλες περιοχές της Ελλάδας ;

Ταυτόχρονα με την επανάσταση στην Πελοπόννησο και τη Στερεά Ελλάδα, ξεσηκώθηκε η Ήπειρος, η Θεσσαλία και η Μακεδονία.

Ποια ήταν η τύχη της επανάστασης των Σουλιωτών ;

Από το **1820** οι **Σουλιώτες** έχουν επιστρέψει στο Σούλι.

- Αρχικά **κόβουν την επικοινωνία των Ιωαννίνων με την Άρτα και την Πρέβεζα.**
- **Επιτίθενται σε Πάργα και Άρτα** αλλά δεν κατορθώνουν να τις κυριεύσουν.
- **Νικούν τους Τούρκους στη θέση Πέντε Πηγάδια.**
- Στα **τέλη του 1821**, όταν τους εγκαταλείπουν οι Αλβανοί σύμμαχοί τους **αναγκάζονται να υπογράψουν ανακωχή με τους Τούρκους.**

Ποια ήταν η σημασία της Μάχης στο Πέτα ;

Όταν ο **Χουρσίτ** απαλλάχθηκε από τον Αλή Πασά, **σχεδίασε την κάθοδό του στη Νότια Ελλάδα για να συντρίψει την επανάσταση.**

Έλληνες και Φιλέλληνες με αρχηγό τον Μαυροκορδάτο προσπάθησαν να τον σταματήσουν στο Πέτα (4 Ιουλίου 1822).

Οι Τούρκοι με αρχηγό τον Κιουταχή τους συνέτριψαν. **Η έλλειψη οργάνωσης και στρατιωτικής εμπειρίας από τον Μαυροκορδάτο έφεραν την καταστροφή.** Περίπου το 1/3 των πολεμιστών χάθηκε ή αιχμαλωτίστηκε, όπως και

οι περισσότεροι από τους Φιλέλληνες μαζί με τον αρχηγό τους **Ανδρέα Δάνια**. Η Δυτική Ελλάδα ήταν πλέον στο έλεος των Τούρκων.

Ποιες ήταν οι συνέπειες της ήττας στο Πέτα ;

- Η Δυτική Ελλάδα αναγκάστηκε να συνθηκολογήσει.
- Το Μεσολόγγι πολιορκήθηκε για πρώτη φορά.
- Οι Σουλιώτες συνθηκολόγησαν και εγκατέλειψαν οριστικά το Σούλι.

Ποια ήταν τα γεγονότα της επανάστασης στη Θεσσαλία ;

Τον Μάιο του 1821 επαναστατεί η Θεσσαλία. Οι Φιλικοί **Άνθιμος Γαζής** και **Κυριάκος Μπασδέκης** ξεκινούν την επανάσταση στο **Πήλιο**, παίρνοντας θάρρος και από την παρουσία υδραϊκών πλοίων. **Πολιορκούν** το **Βελεστίνο** και τον **Βόλο**, αλλά σκορπίζονται όταν κινήθηκε εναντίον τους ο **Μαχμούτ Πασάς ή Δράμαλης** από την κοντινή Λάρισα, που ήταν ισχυρή οθωμανική στρατιωτική βάση.

Πώς εξελίχθηκε η επανάσταση στη Μακεδονία ;

Τον Μάιο του 1821 εξεγέρθηκε και η Μακεδονία εναντίον των Τούρκων. Κέντρα της επανάστασης στη Μακεδονία ήταν η Χαλκιδική και η Νάουσα.

Με ορμητήριό του το Άγιο Όρος ο Σερραϊός **Εμμανουήλ Παπάς** ξεσήκωσε τον **Πολύγυρο** και τη **Σιθωνία**, φτάνοντας μέχρι τα περίχωρα της Θεσσαλονίκης.

Οι Τούρκοι προέβησαν σε **αντίποινα καταστρέφοντας χωριά των περιοχών αυτών και αιχμαλωτίζοντας προεστούς και κατοίκους**. Οι επαναστάτες πολέμησαν με τα οθωμανικά στρατεύματα στα **Βασιλικά** και στην **Κασσάνδρα**, **ηττήθηκαν** όμως και **διαλύθηκαν**.

Στη **Νάουσα** πολλοί αγωνιστές πλαισίωσαν τον αρματολό **Τσάμη Καρατάσο** και τον πρόκριτο **Ζαφειράκη Λογοθέτη**. Οι Τούρκοι την κυρίευσαν τον **Απρίλιο του 1822**. Η πόλη καταστράφηκε και **γυναίκες μαζί με τα παιδιά τους**, για ν' αποφύγουν την αιχμαλωσία, **έπεσαν στον γκρεμό της Αραπίτσας**. Η εξέγερση στο Βορρά είχε

κατασταλεί. Η επαναστατική δραστηριότητα περιορίστηκε στην Πελοπόννησο, τη Στερεά Ελλάδα και σε νησιά του Αιγαίου.

Γλωσσάρι

Ορμητήριο : Τόπος από τον οποίο εξορμά κανείς.